

VÁLOGATÁS A SZERZŐI JOGI SZAKÉRTŐ TESTÜLET SZAKVÉLEMÉNYEIBŐL

SZERZŐI JOGOK MEGSÉRTÉSE PÉNZINTÉZETI SZOFTVEREK ESETÉBEN

SZJSZT 29/05

A BRFK Gazdaságvédelmi Főosztályának megkeresése

A BRFK Gazdaságvédelmi Főosztálya által feltett kérdések

1. A Polaris-Dream, illetve GLOBE rendszerhez hasonló pénzügyi szoftverek esetében a jogdíjak összegének megállapítására milyen gyakorlat alakult ki?
2. A rendszerkövetés elválaszthatatlan-e a szoftver licencének és bevezetésének szolgáltatásától?
3. A rendszerkövetés éves fix díja minden esetben hozzátartozik-e a szoftver után fizetendő jogdíjhoz?
4. Megállapítható-e, hogy pontosan mekkora az Y. W. Rt.-nek okozott vagyoni hátrány nagysága? Amennyiben igen, úgy kérem, munkálja ki, hogy az okozott vagyoni hátrány miből tevődik össze, és annak mi a pontos összege?

Az eljáró tanács szakvéleménye

Ad 1. Az eljáró tanács álláspontja szerint pénzügyi szoftverek esetében a jogdíjak összegének megállapítására a hazai és külföldi gyakorlatban a szakértői vizsgálat tárgyában szereplő Y. W. Rt. által is alkalmazott térítési, ármegállapítási rendszer általánosan használatos. A szoftverfejlesztések és -értékesítések esetében a felhasználói szervezetek érdekeit a fejlesztő cégek számos esetben olyan módon veszik figyelembe, hogy időben (3-5 évre elosztott vagy halasztott fizetés) megosztott díjfizetési lehetőséget adnak.

A felhasználók által a fejlesztőnek fizetendő díjak a gyakorlatban több elemből állnak össze. A jogcímek alapján elkülönülő fizetési tételek a nyújtott szolgáltatások, illetve a biztosított jogosultságok több vonatkozásban fennálló különbözőségéből, logikai szükségszerűség folytán adódnak.

A leginkább széleskörűen alkalmazott elszámolási konstrukció alapján a felhasználó a rendszer bevezetésével összefüggésben *a*) egyszeri jogdíj formájában megfizeti a szoftver felhasználásának ellenértékét, *b*) fizet a bevezetés (implementáció) elvégzéséért, továbbá *c*) az esetek jelentős részében az új rendszerre átállással összefüggésben további informatikai szol-

gáltatásokat is igénybe vesz (például adatmigráció,* tesztelés támogatása, egyedi fejlesztések, tanácsadás), amelyek ellenértéke jellemzően a feladatra fordított időtartam alapján, tehát időbéres elszámolással, illetve időbecslésre épülő fix ajánlat alapján kerül meghatározásra.

A széleskörűen alkalmazott elszámolási konstrukció alapján a rendszer elindítását követően a felhasználó *d*) jogdíjként fizeti meg az újabb verziók felhasználásának ellenértékét, továbbá *e*) igénybe veszi a fejlesztő által nyújtott üzemeltetéstámogatási, valamint kiegészítő fejlesztési szolgáltatásokat. A fenti *b*), *c*) és *e*) pontok alatti díjtételek jogdíjnak nem minősülnek, ugyanakkor igen jelentős bevételi forrást jelentenek a fejlesztő számára.

A felhasználó jogdíjak formájában az előzőleg elvégzett fejlesztések (a kész szellemi termékek) felhasználásának ellenértékét fizeti meg, az egyéb díjak jellemzően a konkrét megrendelő számára konkrétan nyújtott szolgáltatások díjai.

A jogdíjak és egyéb szolgáltatási díjak egymáshoz viszonyított aránya elvi síkon attól függ, hogy a felhasználónál ténylegesen működőképesé tett rendszer milyen mértékben egyezik meg az alapul szolgáló szoftverrel, azaz mennyi a projektet megelőzően kész összetevője, másik oldalról milyen mértékű munkavégzés (szolgáltatás) szükséges a meglévő szoftver megrendelő számára történő használhatóvá tételéhez.

A felek folyamatos (implementációt követő) együttműködése vonatkozásában a jogdíjak alapjaként a fejlesztő által az új verziókban felajánlott egyéni, eredeti jelleget hordozó fejlesztések szolgálhatnak.

Elképzelhető olyan együttműködési konstrukció is, amelyben a fejlesztő kizárólag a megjelenő külső elvárások (hibajavítás, jogszabálykövetés) alapján hajt végre módosításokat a szoftveren, ugyanakkor az esetek többségében az új verziók tartalmazzák a fejlesztő által felajánlott egyéni, eredeti jelleggel bíró, a verziókövetésért fizetett jogdíj ellenében felhasználható fejlesztéseket is. A verziókövetésért fizetendő jogdíjak átalányjelleggel történő meghatározása úgyszintén általánosan alkalmazott az azt folyamatos jelleggel fizető felhasználók vonatkozásában.

A jogdíjak tehát a fejlesztő által elvégzett egyéni, eredeti jelleggel bíró fejlesztések alapján érvényesíthetőek. A jogdíj az ilyen szellemi termék felhasználása engedélyezésének ellenértéke.

A jogdíjak mértékét mindemellett csak részben határozza meg a fejlesztés munkaigényessége és az abban megjelenő kreativitás kiemelkedő volta, a jogdíjak mértékének meghatározásában ennél jóval nagyobb jelentőséggel bírnak a piaci viszonyok. A jogdíjak mértékének meghatározása során fontos szempont tehát

- i*) a célpiac anyagi „tűrőképessége”;
- ii*) a piac telítettsége, tehát a konkurens termékek jelenléte, ezek száma és minősége;
- iii*) a pénzügyi szoftverek piacán kiemelkedő jelentősége van a rendszer és a fejlesztő

* Ez azt jelenti, hogy a meglévő adatokat olyan formába hozza, hogy azok a bevezetett szoftverrel feldolgozhatók legyenek.

megbízhatóságának, tehát annak, hogy hosszú távon lehessen számítani rá, ezzel összefüggésben

- a fejlesztő referenciáinak, ezek mennyiségének (szoftver elterjedtsége) és minőségének (más felhasználók értékelése);
- a szoftver rugalmasságának, továbbfejlesztési lehetőségeinek;

iv) a jogdíjak ellenében biztosított jogosultságok terjedelmének.

1995 után a takarékszövetkezetek összevonása következtében a pénzügyi szoftverek iránti igény jelentősen növekedett, 2000 után pedig a növekedés „motorjává” annak a vezérelvnek a pénzügyi intézmények által történő felismerése vált, hogy az egymás közötti verseny igen lényeges eleme az informatikai felkészültség, tehát az Y. W. Rt. számára a fejlesztés és terjesztés piaci lehetőségei (általánosan) adottak voltak.

Ad 2. Az eljáró tanács megítélése szerint a pénzügyi szoftver mint termék használatba vételéhez erősen indokolt a bevezetés és rendszerkövetés pontos módjának a felek általi meghatározása, a szolgáltatás díjának hosszú távra szóló szabályozása. A pénzügyi szoftverek esetében a rendszerkövetési szolgáltatások igénybevételét különösen indokoltá teszi a feladat bonyolultsága és a gyorsan változó szabályozási és piaci környezet, valamint a tervezés, fejlesztés során még nem ismert újabb tényezők lényegében szükségyszerű felmerülése.

A felhasználó szervezet piaci versenyképességét jelentős mértékben befolyásolja az alkalmazott informatikai rendszer korszerűsége, tehát a piac oldaláról jelentkező kihívásoknak az informatikai rendszer folyamatos korszerűsítése útján tud megfelelni.

Mindemellett a pénzügyi szoftverek piacán is vannak olyan termékek, amelyek a nagy megrendelők igényei mentén fejlesztve igen széles körű paramétereizhetőséget biztosítanak, részletes leírásokkal rendelkeznek, így előfordul, hogy a kisebb piaci súlyú – és ezzel összefüggésben egyszerűbb üzleti folyamatokkal rendelkező – megrendelő úgy dönt, hogy a széles körű paramétereizhetőséget kihasználva némi fejlesztő által egyedi megállapodás alapján biztosított szaktanácsadás mellett folyamatosan beállítja a saját rendszerét, és mindazt, ami az így kialakult rendszer lehetőségein kívül esik a rendszeren kívüli eszközök felhasználásával oldja meg. Tehát a rendszerkövetés nélkülözését elvi szinten nem látjuk kizárhatónak, ennek a gyakorlati jelentősége viszont minimális.

A rendszerkövetésben történő megállapodás technikailag jellemzően elkülönül az alaplicenzben, illetve a bevezetésben történő megállapodástól. Az erre vonatkozóan létrejövő megállapodás vagy külön szerződésben, vagy a szerződés markánsan elkülönülő fejezeteiben kerül szabályozásra. Elvi szükségyszerűsége alapuló elválaszthatatlanság tehát nem mutatható ki, a gyakorlat viszont az elválaszthatatlansághoz közeli helyzetet mutat.

Az érintett piacon általános gyakorlat, hogy a megrendelő néhány év szavatolt rendelkezésre állást elvár a szolgáltatótól, ugyanakkor sok esetben erre nézve kötelezettséget nem vállal.

Amennyiben a felek érdekérvényesítő képessége között igen jelentős az eltérés, úgy a meg-

rendelő birtokába kerülhet a szoftver forráskódja. A forráskód megrendelő általi felhasználhatóságának eseteiben úgyszintén az érdekérvényesítő képesség függvényében állapotnak meg. A forráskód rendelkezésre állása és az e feletti felhasználási jogosultságok terjedelme alapján jelentősen csökkenhet a felhasználó ráutaltsága a rendszerkövetési szolgáltatások igénybevételére.

A fentiekől függetlenül a forráskód összetettsége pénzügyi szoftverek esetén gyakran eléri azt a szintet, hogy a megrendelőnek a forráskód rendelkezésre állásától függetlenül se legyen gazdaságilag ésszerű lehetősége a rendszerkövetés szolgáltatótól független biztosítására. A gyakorlatban az esetek igen meghatározó részében a megrendelő nem rendelkezik a forráskóddal, így erőteljesen rá van utalva a fejlesztő folyamatos szolgáltatására.

Felhasználói oldalról a piaci tapasztalatok alapján viszont általános jelenség az is, hogy túlzottnak érzik a fejlesztő folyamatos szolgáltatásáért fizetendő díjakat, és különböző eszközökkel töreksenek a fejlesztő megfelelő kompetenciával rendelkező szakembereinek magukhoz csábítására, így próbálva csökkenteni a rendszer folyamatos működtetésének költségeit.

Az eljáró tanács értékelése szerint a jelen szoftver bevezetése estében a szoftverlicenc bevezetése és a rendszerkövetés elválaszthatatlan egymástól.

Ad 3. A rendszerkövetés biztosításának lehetnek olyan elemei, amelyek jogdíjnak minősülhetnek, ugyanakkor szükségszerűen vannak nem jogdíjnak minősülő elemei (például hibajavítás).

Gyakori az a konstrukció, amelynek értelmében a követés tárgyában kötött megállapodást a megrendelő bármikor felmondhatja, és a szolgáltató a folyamatosan hatályban maradó megállapodási feltételek között biztosítja, hogy az elmaradt követési jogdíjak együttes megfizetésével bármikor ismét jogosultságot szerezhessen az éppen aktuális verzióra.

Az sem alapul elvi szükségszerűsége, hogy a folyamatos üzemeltetés támogatásához kapcsolódó díjak átalánydíj jelleggel kerüljenek meghatározásra, illetve a fejlesztő kötelezettséget vállaljon időszakonként újabb verziók kibocsátására. Bár ritkábban, de alkalmazott megállapodási konstrukció az is, hogy a felek között hatályos megállapodás a fejlesztő egyes szakembereinek időalapú díjait rögzíti, és a fejlesztő arra vállal kötelezettséget, hogy ezen díjak ellenében a szerződés hatálya alatt készen áll a megrendelő által meghatározott igények teljesítésére.

A rendszerkövetés díjának meghatározási módja vonatkozásában tehát nincs egységes gyakorlat a piacon, azonban a fent leírtakkal összhangban általános jelleggel kimondható, hogy a felhasználók az esetek igen meghatározó részében kifejezetten rá vannak utalva a követési szolgáltatásokra, ebből következően a fejlesztők számára a követési szolgáltatások nyújtása igen jelentős bevételi forrást jelent.

Ad 4. A kérdés megfogalmazására tekintettel a jelen pontban kifejtettek kiindulópontként kezelik, hogy az Y. W. Rt. szerzői jogait megsértették, hiszen a vagyoni hátrány okozása csak erre tekintettel értelmezhető.

Az eljáró tanács álláspontja szerint az Y. W. Rt.-nek okozott vagyoni hátrány nagysága

pontosan nem állapítható meg. A vagyoni hátrány meghatározásának módszere a becslés lehet. Az eljáró tanács álláspontja szerint azonban a becslés lehetőségéhez is további körülmények feltárása szükséges. Az alábbiakban a vagyoni hátrány becslési lehetőségeivel összefüggő szempontokat, meglátásokat foglaljuk össze.

Az Y. W. Rt.-nek okozott vagyoni hátrány meghatározó részben elmaradt vagyoni előnyből adódik, tehát a becslésnek elsődlegesen arra kell irányulnia, hogy milyen mértékű vagyoni előnyt (szoftver és a szoftverhez kapcsolódó szolgáltatások értékesítési lehetőségeiből származó bevételek nyereségtartalma) várhatott volna az Y. W. Rt., amennyiben a gyanú tárgyát képező bűncselekmény nem történik meg.

A nyomozati iratok alapján vagyonganban okozott kárt (értékcsökkenés) nem láttunk kimutathatónak, így a továbbiakban kizárólag a vagyoni hátrány elmaradt vagyoni előny összetevőjével foglalkozunk. Az elmaradt vagyoni előny meghatározásának módszere az eljáró tanács álláspontja szerint a rendelkezésre álló információkra tekintettel az alábbiakra épülhet:

- a) egy implementációs (bevezetési) projektre eső átlagos vagyoni előny mértékének becslése;
- b) az elmaradt implementációs projektek számának becslése.

Az elmaradt vagyoni előny mértéke az eljáró tanács álláspontja szerint a fenti a) és b) pontok szorzata alapján becsülhető meg.

A becsléssel összefüggésben elkerülhetetlenül figyelembe veendő szempontként értékeljük a rendelkezésünkre álló nyomozati iratokban fellelhető tanúvallomásokban foglalt állításokat, amelyek értelmében az Y. W. Rt. 2001-ben jelentős nehézségekkel küzdött, a szoftver már nem felelt meg a piaci elvárásoknak (integráció hiánya), a cég rosszul szervezett módon működött, a szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítése nehézségekbe ütközött.

Ezen állítások valóságtartalmának felderítését fontos további nyomozási feladatként értékeljük az elmaradt vagyoni előny mértékének meghatározhatóságával összefüggésben.

Meg tudjuk erősíteni, hogy az integrált, egységes rendszerként működés az ezredfordulótól olyan jelentős követelmény volt pénzügyi szoftverekkel szemben, amelynek hiánya a szoftver előzőleg meglévő versenyképességén önmagában is sokat csökkentett ezekben az években. A további nyomozás során természetesen ezen körülménnyel összefüggésben is felmerülhetnek olyan információk, amelyek alapján megállapíthatóvá válik, hogy az Y. W. Rt. a szerzőijog-sértés meg nem történte esetén képes lett volna az ezzel összefüggő kihívásoknak megfelelni, a jelenleg rendelkezésünkre álló nyomozati iratok azonban ezt nem valószínűsítik.

Az Y. W. Rt. helyzete értékelésének kiemelt jelentőségét adja a fentebb leírtakkal összefüggésben [lásd az 1. kérdésre adott válaszban szereplő felsorolás *i)–iv)* pontjait], hogy sem a szoftver értékét, sem a szoftver értékesítési lehetőségeit nem látjuk önállóan, a piaci viszonyoktól, illetve az Y. W. Rt. piaci versenyképességétől függetlenül meghatározhatónak.

Ezzel összhangban 1992-től a szoftver fejlesztésére fordított időtartam alapján sem látjuk

meghatározhatónak a szoftver értékét tekintettel arra, hogy a fejlesztés folyamatosan a rövid távú elvárásoknak megfelelően történhetett, amelyekre tekintettel elvégzett fejlesztések 2001-ig jelentős részben piaci jelentőségüket veszítették, elavultak.

Fontosnak látjuk annak figyelembevételét, hogy a BAG szoftver fejlesztésével foglalkozó munkavállalók egyidejű felmondása önmagában is jelentős nehézséget, versenyképesség-csökkenést jelenthetett az Y. W. Rt. számára. Ennek anyagi következményei azonban nem vehetőek figyelembe az elmaradt vagyoni előny mértékének meghatározásával összefüggésben, hiszen a nyomozati iratok alapján semmi nem utal arra, hogy ezek a felmondások jogszerűtlenek lettek volna. Az elmaradt vagyoni előny mértékének meghatározása során tehát csak az eseménysor azon elemei vehetőek figyelembe, amelyek a szerzőijog-sértés következtében merültek fel.

Elmaradt vagyoni előny meghatározása egy felhasználó szervezetre vonatkozóan

A becslés során a 2001–2006 közötti időszakban a takarékszövetkezeti piac átlagos méretű szereplője számára értékesített, kismértékben egyediesített, a jogszabályi elvárásoknak teljes mértékben, a piaci elvárásoknak átlagos mértékben megfelelő pénzügyi adminisztrációs rendszerhez kapcsolódó fejlesztői bevételekre és ezek vagyonielőny-tartalmára volt az eljáró tanács tekintettel a fentebb leírtakkal összhangban (egyedi körülményekre vonatkozó információk hiánya).

Sajnos a becslés alapjául szolgáló információk az ezekben megállapodó felek üzleti titkait képezik, így statisztikai összesítések a területen nem állnak rendelkezésre. A becslésben szereplő értékek az eljáró tanács nyomozati iratok alapján kialakult, valamint a tagok piaci ismereteire épített értékelését tartalmazzák.

Alkalmazott módszertan:

Az eljáró tanács az egyes szolgáltatási tételek csoportosítási rendje vonatkozásában az 1. kérdésnél meghatározott csoportosítási rendszert [a)–e) kategóriák] követte.

A fent részletezett lehetséges díjazási konstrukciók közötti eltérésekre nem volt tekintettel, a becsült összegeket az általa alkalmazott csoportosítási rendre vetítette.

Az értékelés lehetőségét jelentősen rontja az is, hogy a feleknek meglehetősen nagy szabadságuk van az egyes díjazási tételek meghatározásában, így sok esetben különböző szempontokra tekintettel (háttéralkuk, marketingstratégiák, adózási szempontok) egyes díjtételek az indokoltnál alacsonyabb, illetve magasabb mértékben kerülnek meghatározásra a felek közötti szerződésekben. Ez megfigyelhető az A. D. Rt. GLOBE rendszerre vonatkozó szerződéseiiben is: a tulajdonosok szerződései esetében a magasabb díjterhelés a folyamatos díjakban jelentkezett, az egyéb felhasználók szerződései esetében pedig az egyszeri díjakban. (Az A. D. Rt. által a GLOBE-ra vonatkozóan a V. S. Takarékszövetkezet részére 2004. 02. 29-én kiállított GSW000004/2004. sorszámú számlában havi nettó 3 M Ft, azaz évi 36 M Ft rendszerkarbantartási díj szerepel.)

A díjak meghatározása során tekintettel voltunk arra, hogy 2001-et követően a területen

piacbővülés volt megfigyelhető, tehát a felhasználók szélesebb körű és magasabb színvonalú szolgáltatásokra tartottak igényt valamivel magasabb díjak ellenében, mint a megelőző években.

A díjak mértéke és ezek átlagos vagyonielőny-tartalma közötti különbségtétel arra tekintettel került meghatározásra, hogy a tényállásnak megfelelő helyzetben az adott időpontban a kész szoftver értékesítési lehetőségeinek beszűkülése következtében elmaradó vagyoni előny mértékét vizsgáljuk. Ennek megfelelően:

- a) Kész szoftver értékesítése esetén az egyszeri átlagos licencdíjból származó bevételt teljes mértékben vagyoni előnynek tekintettük, hiszen az ilyen bevételekhez kapcsolódó terhek (költségek) megelőzőleg, a fejlesztés során merültek fel.
- b), c), e) Valamennyi egyedi szolgáltatás vonatkozásában a bevétel 40%-át becsültük vagyoni előnynek. Itt abból indultunk ki, hogy ezen tevékenységek végzésének lehetősége a tényállás szerinti esetben feltételezi a szerzőijog-sértés elkövetését (szoftverhez kapcsolódó szolgáltatások), mindemellett ezen szolgáltatások nyújtásával összefüggésben jelentős mértékű költségek merülhetnek fel. (Például az egyes feladatokat elvégző alvállalkozónak fizetett díjakat már a bevételeket csökkentő költségként kell figyelembe venni az eljáró tanács szerint, így ezek álláspontja szerint a vagyoni előny mértékét csökkentik.)
- d) Az éves folyamatos licencdíjak vonatkozásában abból indult ki az eljáró tanács, hogy a folyamatosan végzett frissítések és fejlesztések részben arra tekintettel készülnek el a gyakorlatban, hogy az újonnan belépő ügyfelek számára versenyképes rendszert lehessen felkínálni [ezt a fenti a) pontban az eljáró tanács figyelembe vette], részben pedig arra tekintettel, hogy a meglévő ügyfelek rendszerei versenyképesek maradjanak. A díjak folyamatos fejlesztőmunkát feltételeznek. Mindezekre tekintettel a díjak 67%-át tekintette az eljáró tanács vagyoni előnynek.

Az éves folyamatos licencdíjak a gyakorlatban jellemzően az egyszeri licencdíjak 15-20%-a között vannak [d) pont].

A tapasztalatok szerint ilyen pénzügyi rendszerek üzemeltetése jellemzően jelentős mértékű fejlesztői támogatás igénybevételét teszi indokolttá [e) pont]. Ezen pont alá tartoznak az óradíjas alapon, valamint az egyedi ajánlatok alapján végzett szolgáltatások (adott esetben új, kiegészítő fejlesztések) díjai. Itt figyelembe vette az eljáró tanács, hogy a 2001 utáni időszakban a piac és a jogi szabályozás rengeteg kihívás elé állította a pénzügyi intézményeket, amely kihívásoknak csak a meglévő informatikai rendszereik széles körű, egyedi továbbfejlesztése útján volt lehetőségük megfelelni. Ezen fejlesztési megbízásokat az a fejlesztő nyerte el, akinek a rendszere az adott időpontban üzemben volt a pénzügyi intézménynél.

A rendszer élettartamát az eljáró tanács 5 évben határozta meg. Ezt arra tekintettel tette, mivel a korlátlan időtartamú felhasználási engedély és a folyamatos frissítések ellenére az ilyen szoftverek egy idő után elérik azt az avultsági állapotot, amikor a rendszer logikai, illetve technológiai alapja is elavul, így a felhasználó kénytelen új, az aktuális tudásszinten

alapuló rendszert beszerezni. A végleges elavulás persze nem alapul törvényszerűsége, sok esetben a fejlesztő cég a követési díjak ellenében a koncepcionális megújítást is biztosítja, számos esetben viszont a fejlesztő cégek tönkremenetele 1-2 éven belül is szükségessé teheti a rendszer lecserélését. Ezen szempontok alapján – a tapasztalatokra alapítottan, némileg önkényesen – határozta meg az eljáró tanács meg az 5 éves időtartamot.

A leírtakra tekintettel az alábbiak szerint becsülhető az elmaradt vagyoni előny egy felhasználói szervezetre vonatkozóan:

Szolgáltatás	Díj átlagos mértéke	Díj átlagos vagyonielőny-tartalma	Vagyoni előny a rendszer élettartama során
a) Egyszeri átlagos licencdíj	30 M Ft	30 M Ft	30 M Ft
b) Bevezetés	15 M Ft	6 M Ft	6 M Ft
c) További informatikai szolgáltatások	5 M Ft	2 M Ft	2 M Ft
d) Éves folyamatos licencdíj	4.5 M Ft	3 M Ft	15 M Ft
e) Egyedi támogatási szolgáltatások éves összege	15 M Ft	6 M Ft	30 M Ft
Összesen:			83 M Ft

Mindezek alapján az eljáró tanács nyomozati iratok alapján kialakult, valamint a tagok piaci ismereteire épített értékelése szerint a 2001–2006 közötti időszakban a takarékszövetkezeti piac átlagos méretű szereplője számára értékesített, kis mértékben egyediesített, a jogszabályi elvárásoknak teljes mértékben megfelelő, a piaci elvárásoknak átlagos mértékben megfelelő pénzügyi adminisztrációs rendszerhez kapcsolódó fejlesztői bevételek vagyonielőny-tartalmát 83 M Ft-ra becsüli.

A szerzői jogok megsértése következtében elmaradt vagyoni előny meghatározása

Az eljáró tanács a szerzői jogok megsértése következtében az Y. W. Rt.-nél összesítetten elmaradt vagyoni előnyt a fenti egy felhasználói szervezetre vetített elmaradt vagyoni előny, valamint a szerzőijog-sértés következtében meghiúsult implementációk (rendszerbevezetések) szorzata alapján látja megbecsülhetőnek, megjegyezve, hogy az egy felhasználói szervezetre vonatkozó vagyoni előny becsülésének pontosítása (egyediesítése) további nyomozati információk alapján indokoltá válhat.

Az eljáró tanács a szerzőijog-sértés következtében meghiúsult implementációk számának becsülésére a nyomozati iratok alapján jelenleg rendelkezésre álló információk alapján nem lát lehetőséget.

Az eljáró tanács álláspontja szerint ilyen becsülés előfeltétele az Y. W. Rt. piaci helyzetének, lehetőségeinek feltárása a gyanú tárgyát képező bűncselekmény elkövetésének időpontjára nézve.

A nyomozati iratokból az látható, hogy az Y. W. Rt. a 2003. július 22-én a V. S. Takaré-

szövetkezet részére adott ajánlatában négy takarékszövetkezetet tüntet fel a Polaris-Dream referenciái között. Ezek között szerepelteti a V. S. Takarékszövetkezetet, amely a nyomozati anyagból megállapíthatóan ekkor már GLOBE-támogatás mellett működött, valamint az X. Y. Takarékszövetkezetet, amely az Y. W. Rt. egyetlen új referenciája.

A jelenlegi nyomozati anyagból az tűnik ki, hogy a V. S. Takarékszövetkezet minőségi problémák miatt mondta fel az Y. W. Rt. szerződését. Az eljáró tanács fontosnak látja az ezen kérdéskörrel kapcsolatos tényállás részletes feltárását.

A tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy a piaci koncentrációs folyamatok elmúlt években vett irányára tekintettel pénzügyi adminisztrációs rendszerek fejlesztése és üzemeltetésének folyamatos támogatása 3-4 átlagos méretű takarékszövetkezeti felhasználó esetén hosszabb távon nem lehet nyereséges, illetve nem lehet versenyképes. A rendszer modernizálásának, továbbfejlesztésének költségei lényegében megoszlanak a felhasználók között, így kevés felhasználó esetén a fejlesztő vagy arra kényszerül, hogy a felhasználók számára nem elfogadható mértékben emelje az árakat, vagy a rendszer minősége folyamatosan lemarad a több megrendelővel rendelkező versenytársak rendszereitől.

Az eljáró tanács álláspontja szerint az Y. W. Rt. abban az esetben szenvedhetett el különösen jelentős mértékű elmaradt vagyoni előnyt, amennyiben a gyanú tárgyát képező bűncselekmény elkövetésének időpontjában egy meredek növekedési pálya kezdetén állva, a piaci kihívásoknak megfelelő rendszerrel és szakembergárdával várhatta az új felhasználókat.

Amennyiben az Y. W. Rt. a gyanú tárgyát képező bűncselekmény időpontjában nem rendelkezett például előrehaladott kidolgozottsági állapotban lévő, az elkövetkező évek piaci elvárásainak megfelelő fejlesztésekkel, kidolgozott szervezetfejlesztési elképzelésekkel, úgy az eljáró tanács álláspontja szerint a gyanú tárgyát képező bűncselekmény következtében különösen jelentős vagyoni hátrány nem érthette az Y. W. Rt-t. Az intenzív növekedés lehetőségének hiányában a piaci verseny valószínűsíthetően szerzőijog-sértés elkövetése nélkül is megakadályozta volna az Y. W. Rt. jelentős térnyerését a takarékszövetkezeti adminisztrációs szoftverek piacán.

Ezen körülményekkel összefüggésben az eljáró tanács fontosnak látná például tanúvalomások beszerzését a V. S. Takarékszövetkezet képviselői részéről, illetve egyéb olyan takarékszövetkezetek képviselői részéről, akik – megismerve az Y. W. Rt. informatikai rendszerét és megismerve az Y. W. Rt. körüli zavaros jogi helyzetet – egy másik rendszer mellett döntöttek. Az eljáró tanács álláspontja szerint ezen széles körű tényfeltárások biztosíthatnak lehetőséget a szerzői jogok megsértése következtében bekövetkezett vagyoni hátrány mértékének meghatározására.

SZERZŐI JOGI OLTALOM ALATT ÁLLÓ ÉPÍTÉSZETI MŰ ÁTÉPÍTÉSE

SZJSZT-01/06

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal megkeresése

A megbízó által feltett kérdések

1. Arra tekintettel, hogy mind az épületegyüttes részét képező épületrész, mind pedig az egykori alsóházi üléstermet érintő legutolsó belsőépítészeti átalakítás az 1960 és 1965 közötti időszakban a KÖZTI tervdokumentációja alapján épült meg, jogosult-e a Magyar Tudományos Akadémia mint az épületegyüttes jelenlegi tulajdonosa – figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság *fentiekben hivatkozott** döntéseire – a KÖZTI engedélye nélkül – ezen épületrészek 1960 és 1965 közötti rekonstrukcióját megelőző eredeti állapot, illetve eredeti stílusjegyek szerinti helyreállítására irányuló rekonstrukciós és felújítási tervezési, illetve kivitelezési munkálatok elvégzésére – jelen esetben közbeszerzési eljárás keretén belül – harmadik személynek megbízást adni?
2. Amennyiben a Tisztelt Szerzői Jogi Szakértő Testület az első kérdésre nemleges választ adna, akkor kérdésünk az, hogy az MTA-nak mint az épületegyüttes tulajdonosának kitől kell engedélyt kérnie a felújítási és rekonstrukciós munkálatok elvégzéséhez? A Magyar Tudományos Akadémiának – figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság *fentiekben hivatkozott* ítéletére – a KÖZTI-től mint a szerzői vagyoni jogok jogosultjától és/vagy az épületegyüttes tervdokumentációinak eredeti magánszemély szerzőjétől/szerzőitől mint a személyhez fűződő jogok jogosultjától/jogosultjaitól kell-e engedélyt kérnie? E körben kérdezzük továbbá, hogy a KÖZTI, illetve az egyéb szerzői személyhez fűződő jogosultak részéről ún. joggal való visszaélésnek minősül-e, ha ezen engedély megadását – az MTA részéről történő egyidejű, méltányos díj felajánlása ellenére – megtagadják?
3. Amennyiben az első kérdésre a Tisztelt Szerzői Jogi Szakértő Testület nemleges választ ad, kérdésünk továbbá az, hogy az MTA alappal hivatkozhat-e a KÖZTI kizárólagos szerzői jogaira, és erre tekintettel alappal mellőzheti-e az egyébként előírt közbeszerzési eljárás megindítását úgy, hogy a KÖZTI-vel köt szerződést az épületegyüttes egészének felújítási és rekonstrukciós tervezési munkálatainak elvégzésére, figyelembe véve azt, hogy a KÖZTI esetleges szerzői jogosultságába tartozó épülettervek megközelítőleg 10-15%-ot, de maximum 20%-ot tesznek ki az épületegyüttes rekonstrukcióval érintett egészéhez képest?

* A megkereső a megkeresésben hivatkozott a BH 427.2005. szám alatt közzétett Pfv. 20.303/2005. sz. határozatára, illetve a Pf IV. 24 712/2001/6. sz. határozatra, amelyekre a szakvélemény is kitér.

*Az eljáró tanács véleménye**1. Ténybeli és jogi kiindulópontok*

A megkeresésben ismertetett tényállás szerint a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) tulajdonában áll a Budapest I. ker., Országház utca 28–32., illetve Uri utca 49–53. szám alatti épületegyüttes. Az épületegyüttes eredetileg – részben a középkori ún. „Szerecsen-ház” romjain – az 1780-as években épült, majd 1873-ban, illetve 1928-ban funkcionális átalakítással együtt átépítésre került. A megkeresés tárgyát az az épületrész (mely kiegészítése egy eredeti épületnek) képezi, amely a fenti épületegyüttes második világháborúban elpusztult, másik két épületrészt „összekötő” eleme helyére 1966-ban épült, a kor építészeti ízlésének megfelelő háromszintes, lapostetős, vasbeton kivitelben. A „épületrész” tervezését és kivitelezését (ideértve a közműveket is) a Középülettervező Vállalat (KÖZTI) végezte el.

A megkeresés oka, hogy az MTA fel kívánja újítani a tulajdonában álló fent megjelölt épületegyüttest, és a felújítás során az 1960-as években épült épületrész az MTA elképzelései szerint lebontásra kerülne, helyén pedig az eredeti, XVIII. századi barokk stílusú épületrész rekonstrukciójára kerülne sor. Mindehhez az MTA az 1960-as években a KÖZTI által készített építészeti és közműterveket nem fogja felhasználni.

Tekintettel arra, hogy az épületrész helyén álló 1870-ben épített, majd 1928-ban átépített épületrész nagyrészt megsemmisült, illetve lebontásra került, így az adatok, műleírások szerint nem maradt fenn olyan elem, amely az egyéni-eredeti jelleget tükrözte volna, nem volt arra szükség, hogy az eljáró tanács az 1960-as években történt átépítés szerzői jogi szempontú jogszerűségét vizsgálja.

A megkereső által feltett kérdés(ek) megválaszolásának kiindulópontja a szóban forgó épületrész szerzői jogi megítélése.

A szerzői jogi oltalom feltételeit a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) az alábbiakban határozza meg:

„1. § (1) Ez a törvény védi az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokat.

(2) Szerzői jogi védelem alá tartozik – függetlenül attól, hogy e törvény megnevezi-e – az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása. Ilyen alkotásnak minősül különösen:

...

h) a rajzolás, festés, szobrászat, metszés, könyvnyomtatás útján vagy más hasonló módon létrehozott alkotás és annak terve,

...

k) az építészeti alkotás és annak terve, valamint az épületegyüttes, illetve a városépítészeti együttes terve,

...

(3) A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől.

...”

Az eljáró tanács a megkereső által rendelkezésre bocsátott műleírások, tervek, rajzok alapján megállapítja, hogy a szóban forgó épületrész az Szjt. 1. §-a által a szerzői jogi védelem feltételeként megkövetelt egyéni-eredeti jelleg szintjét eléri, és kellő formájú kifejtésére tekintettel építészeti műnek minősül. Az épületrész tervei pedig mint építészeti alkotás tervei szintén szerzői jogi oltalom alatt állnak: a szerzői jogosultat tehát a tervre vonatkozóan is megilletik a szerzői jogi törvényből fakadó személyhez fűződő és vagyoni jogosultságok.

2. Az eljáró tanács által megválaszolandó jogkérdés: az épülethez fűződő tulajdonjog és az építészeti műhöz fűződő szerzői jog viszonya

A fent megfogalmazott kiindulópontok alapján az eljáró tanács véleménye szerint a megkeresésbe foglalt első kérdés megválaszolásához szükséges tisztázni, hogy milyen viszonyban állnak egymással egy építészeti alkotás tekintetében a szerző személyhez fűződő (illetve vagyoni) jogai és a tulajdonost megillető tulajdonjogból fakadó jogosítványok

- általában,
- a megkeresésben leírt esetben.

2.1. A tulajdonjog és a szerzői jog viszonya általában, az irányadó bírói gyakorlat

2.1.1. A tulajdonjog alapján a tulajdonosnak joga van a tulajdonában álló dolgot használni, hasznait szedni, azzal rendelkezni (Ptk. 98., 99., 112. §-a). A tulajdonjog szükségképpen magában foglalja a dolog megváltoztatásához, átalakításához vagy szélsőséges esetben akár megsemmisítéséhez fűződő jogot is.

A szerzői jog alapján a szerzőt megilleti – többek között – a szerzői személyhez fűződő jogok keretében a mű egységéhez, az ún. műintegritáshoz fűződő jog. Ennek alapján „a szerző személyhez fűződő jogát sérti művének mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása vagy más olyan megváltoztatása vagy megcsorbítása, amely a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes” (Szjt. 13. §).

Az Szjt. 67. §-ának (1) bekezdése a fenti általános szintű szabályhoz képest az építészeti művek tekintetében a következő rendelkezést is tartalmazza: „A mű jogosulatlan megváltoztatásának minősül az építészeti alkotás vagy a műszaki létesítmény tervének a szerző hozzájárulása nélkül történő olyan megváltoztatása, amely a külső megjelenést vagy a rendeltetészerű használatot befolyásolja.”

Az eljáró tanács utal még az Szjt. 50. §-ában foglaltakra is, amely szerint: „Ha a szerző a mű felhasználásához hozzájárult, a felhasználáshoz elengedhetetlen vagy nyilvánvalóan szükséges, a mű lényegét nem érintő változtatásokat köteles végrehajtani. Ha e kötelezettségének nem tesz eleget, vagy nem tud eleget tenni, a felhasználó a változtatásokat hozzájárulása nélkül is végrehajthatja.”

A Szerzői Jogi Szakértő Testület a fenti rendelkezéseket összefüggésükben vizsgálva több korábbi állásfoglalásában is részletesen foglalkozott a mű integritásához fűződő szerzői személyiségi jog építészeti művekre való alkalmazásával (lásd újabban például az SZJSZT 35/02., illetve az SZJSZT 26/04. sz. szakvéleményét). Az eljáró tanács a testület említett szakértői véleményeiben foglalt értelmezési gyakorlatot követve megállapítja, hogy az Szjt. 13. és 67. § alapján a szerzőnek az építészeti művek tekintetében a mű integritásához fűződő joga abban az esetben sérül, amennyiben az alkotás – az 50. §-ban foglaltakat szükségképpen túllépő – megváltoztatásának eredményeképpen a külső megjelenés a lényegét érintő mértékig eltorzul, megcsonkul, illetve a külső megjelenés vagy a rendeltetésszerű használat oly módon változik meg, hogy az a szerző becsületét, jó hírnevét sérti.

2.1.2. Amennyiben a szerzői mű dologban testesül meg, mely tulajdonjog tárgya (például épület), és a tulajdonos személye nem esik egybe a szerzővel, illetve a szerzői jog jogosultjával, a kétfajta, egyaránt kizárólagos jog összeütközésbe kerülhet, amennyiben a tulajdonos a tulajdonában álló dologon fennálló tulajdonjoga keretében úgy kívánja azt (például átépítéssel) megváltoztatni, hogy az sérti az építészeti alkotásra vonatkozó sajátos, fent meghatározott tartalmú műintegritás jogát.

Mind a dologi tulajdonjog, mind a szerzői jog (annak vagyoni és személyhez fűződő eleme) egyaránt alkotmányos védelemben részesül.* Ezen jogok összeütközése esetén valamelyik jog szükségképpen korlátozásra kerül. Ilyen esetekben egyfelől sem a szerzői jog „természetes” belső korlátai [azaz a szerzői jogokat időben korlátozó védelmi idő (Szjt. 31. §), illetve a szabad felhasználás jogintézménye (Szjt. IV. fejezet, 33–41. §)], másfelől sem a dologi jogi tulajdonjog Ptk.-ban gyökerező korlátai önmagukban nem elégségesek az összeütközés kiküszöbölésére.

Ebből fakadóan eseti jogalkalmazói döntés szükséges arról, hogy a szerzői jog „kívülről”, azaz a tulajdonjog által korlátozható-e, és ha igen, milyen mértékben, illetve konkrét esetben milyen módon. A döntést a jogalkalmazó az adott esetben jelentőséggel bíró személyes érdekek összemérésével döntheti el, figyelemmel a tulajdonjog és a szerzői jog háttérében álló általános, illetve az adott esetben konkrétan is felmerülő társadalmi érdekekre is. Az érdekek összemérése csak a tárgyi jog síkján történhet meg, tehát csak akkor, ha a tárgyi jog erre kaput nyit. Ez pedig a kizárólagos jogok gyakorlására is irányadó, mind a dologi jogi tulajdonjogra, mind az Szjt. 3. §-a útján a szerzői jogra is vonatkozó magánjogi alapelvi közös rendelkezésre, a rendeltetésszerű joggyakorlás elvére, és ez elvbe ütköző joggyakorlásra előírt jogkövetkezmény alkalmazására.

2.1.3. Az építészeti műhöz fűződő szerzői jog és a tulajdonost megillető tulajdonjog üt-

* A tulajdonjog oltalmáról az Alkotmány 13. § (1) bekezdése rendelkezik, a szerzői vagyoni jogok védelmét az Szjt. miniszteri indoklása – az Alkotmánybíróság gyakorlata (pl. 814/B/1990 AB-döntés) alapján – szintén a tulajdonjog oltalmából vezeti le. A szerzői személyhez fűződő jogok alapjaként az Szjt. miniszteri indoklása az ezen a téren kiterjedt alkotmánybírósági gyakorlat által az általános, személyhez fűződő jogok forrásaként is megjelölt 54. § (1) bekezdésre hivatkozik.

közése tárgyában irányadó bírói gyakorlatból az eljáró tanács az alábbi lényeges megállapításokat emeli ki:

- A Legfelsőbb Bíróság elvi jelentősége miatt *BH 427.2005. szám* alatt közzé is tett Pfv. 20.303/2005. sz. határozatában megállapítja, hogy „*a tulajdonosi jogok rendeltetésszerű gyakorlása nem eredményezheti a tervezőnek az építményhez fűződő szerzői joga megsértését*”. A határozat indokolásában a Legfelsőbb Bíróság rámutat arra, hogy „*... annak megítélésénél, hogy egy építmény mint a szerzői jogi védelem alá eső építészeti alkotás megváltoztatása (átépítése, átalakítása) jogosulatlanul történik-e, abból kell kiindulni, hogy a szerzői jog gyakorlása nem ütközhet a tulajdonosnak – a Ptk. 99. §-ában biztosított – a dolog célszerű zavartalan használatához fűződő jogával. A tulajdonost megilleti az a jogosultság, hogy a tulajdonában álló épületet – ha annak igénye, illetve szükségessége a részéről felmerül – átépítse (annak építészeti kialakítását, rendeltetését stb. megváltoztassa), vagy akár elbontsa azt. ... Ha tehát egy építészeti alkotást létrehozó tulajdonosi (megbízói) igény megszűnt vagy megváltozott, a tervező a szerzői jogára hivatkozással nem akadályozhatja meg az épület mindenkori tulajdonosát az objektum átépítésében vagy elbontásában, és nem kifogásolhatja ezt azon az alapon, hogy ez értelemszerűen az általa készített tervektől való eltérést jelent.*” A Legfelsőbb Bíróság szerint tehát a tulajdonosi igénynek a dolog célszerű és zavartalan használatából fakadó megváltozása az adott esetben alapul szolgálhat a szerzői jog korlátozására. Ennek alapján a szerzői jogosult túrni köteles az építészeti mű megváltoztatását még akkor is, ha a megváltoztatás adott esetben az Szjt. 13. és 67. §-át sérthetné.
- Hasonló, némiképpen árnyaltabb megfogalmazást tartalmaz a Legfelsőbb Bíróság konkrét ügyben hozott, közzé nem tett, de a megkereső által a Szerzői Jogi Szakértő Testületnek megküldött *Pf IV. 24 712/2001/6. sz. ítélete*: „*A tulajdonos a törvény által biztosított tulajdonosi jogosítványait a jogszabályok keretei között, ezen belül a Ptk. 2–5. §-ában foglaltak figyelembevételével gyakorolhatja. Megilleti tehát az a jogosultság, hogy a tulajdonában álló épületet, ha annak reális igénye felmerül, átalakítsa, bővítse, funkcióját, rendeltetését megváltoztassa, vagy ha azt szükségesnek tartja, az épületet lebontsa, vagy az épületet teljes egészében átépítse. Ezek a rendelkezések önmagunkban nem sértik a tervezőt megillető szerzői jogokat.*” A konkrét esetben a Legfelsőbb Bíróság úgy ítélte meg, hogy az 1960-as években átépített tárgybani középület (az egri Gárdonyi Géza Színház) „*... az 1990-es években már nem elégítette ki a vele szemben támasztott követelményeket és társadalmi igényeket*”.

A fenti ítélkezési gyakorlatból tehát leszűrhető, hogy a tulajdonos tulajdonjogból fakadó jogosultságaival – akár a szerző Szjt.-ben megfogalmazott, személyhez fűződő jogát fogalmilag sértő módon is – akkor élhet, ha az alkotás megváltoztatásához, vagy akár az épületben megtestesülő alkotás megsemmisítéséhez fűződő érdek mögött olyan szükségszerű („reális”), magán- vagy társadalmi igény áll, amellyel szemben a szerzői jog gyakorlása rendeltetésellenes joggyakorlásnak minősülhet. Ezt a mérlegelést azonban esetenként kell elvégezni.

Ezt értelmezve az eljáró tanács rámutat arra, hogy a fenti „reális igény” fogalmába – megfelelően mérlegelve a szerző és a tulajdonos érdekeit is – általában nem tartozna bele egy olyan megváltoztatás, amely pusztán a tulajdonos saját ízléséből fakad.

Ha helyi építési szabályzat írja elő az épület lebontását, megváltoztatását, vagy egy adott stílusban történő átépítését, akkor általánosságban is kimondható, hogy a tulajdonosnak az építési szabályzatnak megfelelő átalakítási és/vagy bontási munkálatok elvégzéséhez a szerzőtől személyhez fűződő jogi alapon engedélyt kérnie nem kell.

2.2. A tulajdonjogi jogosítványok és a szerzői jog gyakorlása a megkeresés szerinti esetben

Az eljáró tanács a konkrét ügyben – kizárólag a megkeresésben foglalt és ahhoz csatolt tények, adatok vizsgálata alapján – a következőket állapítja meg:

- az MTA tulajdonában lévő, a Várban található épületegyüttes megkereséssel érintett, 1960-as években épült részlete szerzői jogi oltalom alatt álló mű, amelynek elbontását és – az 1960-as években a KÖZTI által készített tervek fel nem használásával – az eredeti, XVIII. századi állapot helyreállítását célzó teljes újjáépítését tervezi az MTA;
- a lebontandó épületrész a II. világháború előtt ott állt épület egészének stílusától eltérő kiegészítés;
- az eljáró tanács álláspontja szerint mind az MTA rendeltetészerű használathoz fűződő jogszerű tulajdonosi magánérdeke, mind pedig a budai Várnegyed építészeti egységességéhez, harmonikus városképi kialakításához fűződő társadalmi érdek jelentős;
- az a tény, hogy a KÖH mint műemlékvédelmi hatóság célja a megkeresés szerint egy adott stílusú rekonstrukció, az eljáró tanács szerint arra enged következtetni, hogy ezen rekonstrukció a műemlékek védelmével kapcsolatos közérdeknek megfelel;
- így a 2.1.3. pontban bemutatott bírói gyakorlatot követve megállapítható, hogy az átépítésre az eredeti mű szerzői jogosultjától engedélyt kérni nem kell. Ennek az álláspontnak az a jogdogmatikai indoka, hogy ha a szerzői jog gyakorlása rendeltetésellenes, akkor az joggal való visszaélést jelent (Ptk. 5. §), amelynek szankciója a rendeltetésellenesen gyakorolt jog fajtájához igazodik. Egy kizárólagos jog rendeltetésellenes gyakorlásának az a következménye, hogy az engedélyezési joggal az adott esetben nem lehet élni.

Az eljáró tanács utal arra, hogy jelen esetben a szerzői vagyoni jogok jogosultját megillető átdolgozási jog alapján sem merül fel engedélykérési kötelezettsége az MTA-nak. Az átdolgozási jog tartalmát ugyanis az Szjt. az alábbiak szerint határozza meg: „A szerző kizárólagos joga, hogy a művét átdolgozza, illetve, hogy erre másnak engedélyt adjon. Átdolgozás a mű fordítása, színpadi, zenei feldolgozása, filmre való átdolgozása, a filmalkotás átdolgozása és a mű minden más olyan megváltoztatása is, amelynek eredményeképpen az eredeti műből származó más mű jön létre.” (Szjt. 29. §)

Az eljáró tanács méltányosnak tartaná, hogy az adott ügyben és hasonló esetekben a tulajdonos a szerzői jog jogosultját értesítse a tervezett átépítésről, bontásról, hogy a jogosultnak módja legyen az alkotásról fényképezés útján vagy egyéb módon másolatot készíteni. Ez levezethető az Szjt. 13. §-ának és az annak alapjául szolgáló Berni Uniói Egyezmény 6bis cikkének szelleméből.

Jelen esetben az építészeti alkotás teljes egészében megsemmisítésre kerül, azaz nem marad fenn olyan egyéni, eredeti jelleget tükröző eleme, melynek átépítés útján történő felhasználása megalapozná a szerzői jogosult átdolgozási jogát.

3. A megkeresésre adott válaszok

A 2.2. pontban foglaltak alapján az eljáró tanács a megkeresésben feltett első kérdésre a következő választ adja: az MTA a KÖZTI és az eredeti tervező engedélye nélkül jogosult a szóban forgó épületrész átépítésére harmadik személynek megbízást adni.

Az első kérdésre adott válaszból adódóan a megkereső által feltételesen feltett második és harmadik kérdésre nem kell választ adnia az eljáró tanácsnak.